

ת"פ 21303/01/21 - מדינת ישראל נגד סאמר אלזיאדנה

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 21303-01-21 מדינת ישראל נ' אלזיאדנה
תיק חיצוני: 173886/2020

בפני **כבוד השופטת אחינעם צוריאל**
מאשימה **מדינת ישראל**
נגד
נאשם **סאמר אלזיאדנה ע"י ב"כ עו"ד אחמד וותד**

החלטה

1. לפניי בקשת הנאשם לביטול כתב האישום בשל אי קיום שימוע וכן בשל טענה לאכיפה בררנית.

2. ברקע לבקשה כתב אישום שהוגש נגד הנאשם בו יוחסה לו עבירה של חבלה חמורה, לפי סעיף 333 לחוק העונשין תשל"ז-1977. על פי עובדות כתב האישום, ביום 14.04.2020 בשעות אחר הצהרים במפעל בקיבוץ 'גזר סעד' בקיבוץ סעד, נתגלה ויכוח קולני בין הנאשם למתלונן, במהלכו גידפו האחד את השני. במעמד זה תפס הנאשם את צינור המלגזה בה נהג ובאמצעותו חבט בחוזקה בפניו של המתלונן. כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרמו למתלונן שברים בעצמות ארובת העין הימנית וחתך במצחו, הוא התמוטט ארצה ודם רב ניגר מפניו.

3. בדיון מקדמי ביום 19.12.2022, טרם נמסרה תשובת הנאשם לאישום, ולאחר שהוחלף הייצוג, העלה ב"כ הנאשם שתי טענות מקדמיות. האחת, כי לא נערך למרשו שימוע כדיון, והשניה, טענה לאכיפה בררנית ואפליה, שכן נגד המתלונן לא הוגש כתב אישום. מעבר לכך, לא צורפו נימוקים לטענות ההגנה.

4. ביום 22.1.23 הוגשה תגובת המאשימה. בהתייחס להפרת זכות הנאשם לשימוע, טענה המאשימה כי בשל תקלה טכנית שמקורה בטעות אנוש לא נשלח לנאשם מכתב יידוע ועל כן לא נערך שימוע עובר להגשת כתב האישום. עם זאת, כפי שנקבע בע"פ 1053/13 **היכל נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 26.06.2013) (להלן: "**הלכת הייכל**"), ובהתאם לדוקטרינת הבטלות היחסית, טענה המאשימה כי אין מדובר בפגם המצדיק את ביטול כתב האישום וניתן לרפא את הפגם באמצעות קיום שימוע בדיעבד. בהתייחס לטענה לאכיפה בררנית, טענה המאשימה כי ההחלטה להגיש כתב אישום נגד הנאשם ולא נגד המתלונן התקבלה לאחר בחינת מארג הראיות בתיק, וכי הדברים יתבררו במהלך ניהול ההליך ושמיעת העדים.

דיון והכרעה

עמוד 1

5. סעיף 60א לחוק סדר דין פלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1980 (להלן: **החסד"פ**) קובע הליך של יידוע על ידי המאשימה ומתן זכות שימוע לחשוד לפני הגשת כתב אישום בעבירות מסוג פשע. ההכרה בזכות השימוע לחשוד בפלילים באה לעולם מתוך ההכרה כי החלטה על הגשת כתב אישום לגבי חשוד פוגעת בו קשות ואף משנה את מעמדו בעיני הציבור. ישנה חשיבות רבה לקיומו של הליך שימוע טרם הגשת כתב האישום. מדובר בזכות מהותית שמטרתה למנוע עיוות דין, לייעל את ההליך ולהימנע מקיומו של הליך סרק שיכול לפגוע בשמו הטוב של אדם. חשיבות השימוע מצאה ביטוי בפסיקה ענפה של בית המשפט העליון.

6. אין חולק כי המאשימה הפרה את חובת היידוע, וממילא אף את חובת השימוע כלפי הנאשם. על רקע הודעת המאשימה, לפיה תדון בבקשת שימוע מאוחרת בלב פתוח ובנפש חפצה, מתמקדת המחלוקת בין הצדדים למעשה בשאלה האם יש לבטל את כתב האישום בכדי שהשימוע ייעשה שלא בצלו של כתב-אישום תלוי ועומד, אם לאו.

7. כפי שנקבע ב"**הלכת הייכל**", החלטת תובע על הגשת כתב אישום היא החלטה מנהלית. בהחלטה זו נפל פגם שכן שימוע לא נערך קודם להגשת כתב אישום. דוקטרינת הבטלות היחסית בנוגע לפגם משפטי בפעולת הרשות הוחלה גם בהליך הפלילי על החלטה בתחום הפלילי, שלפי מהותה היא בגדר החלטה מנהלית. פגם בהחלטה מנהלית אינו מחייב את ביטול ההחלטה, ויש לבחון האם זכויותיו של הנאשם קופחו באופן שמצדיק את ביטול כתב האישום. על בית המשפט לבחון את חומרת הפגם, הרלבנטיות שלו ביחס להחלטה, תכלית ההוראה שהופרה, הנזק או העוול שהסבה ההפרה ומידת הפגיעה באינטרס הציבורי לו תבוטל ההחלטה בגינו.

8. במסגרת בחינת הפרת חובת היידוע, בה עסקינן, יש לשקול את הנזק שיגרם לנאשם אם השימוע יערך בצלו של כתב אישום תלוי ועומד, ואת הפגיעה הצפויה באינטרס הציבורי אם יבוטל האישום עד למיצוי הליך השימוע.

9. קיימות גישות שונות בפסיקת בתי המשפט. חלקן מדגישות את הזכות לקיום שימוע מראש ולא בדיעבד, וחלקן מדגישות את הצורך באיזון בין אינטרס הנאשם אל מול אינטרס הציבור, ובהן נקבע כי קיום שימוע מאוחר יש בו כדי לרפא את הפגם. משמופעל מבחן הבטלות היחסית, ההגעה לתוצאה של ביטול אישום, צריכה לבוא רק כאשר מדובר בפגם קיצוני בחומרתו בקבלת החלטה המנהלית, תוך שיש לבצע איזון בין השיקולים השונים. (ראה למשל: ת"פ (מחוזי ב"ש) 7751-05-22 **מדינת ישראל נ' ראשד אלעמרני** (30.06.2022)).

10. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים ושקלתי את הדברים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הטענה להידחות, ואין

מקום להורות על ביטול כתב האישום. סבורה אני, כי באיזון בין כלל השיקולים הרלוונטיים, ניתן לרפא את הפגם בעריכת שימוע מאוחר מבלי להורות על ביטול האישום. כאשר מחמת תקלה הופרה חובת היידוע וכפועל יוצא נפגעה זכות השימוע, שימוע מאוחר מאפשר לחשוד להשמיע טענותיו, ואם ישכנע את המאשימה שלא היה מקום להגיש נגדו את כתב האישום, חזקה שזו תחזור בה מהאישום לאלתר.

11. החלטה של רשות תביעה להעמיד חשוד לדין, אינה דבר של מה בכך, והיא תוצר של שיקול דעת ומחשבה על קיומה של תשתית ראייתית לכאורית, שיש בה כדי להביא להרשעה מעבר לספק סביר. החלטה שכזו אין לבטל אך מחמת הפרת חובת היידוע, כל אימת שניתן לרפא את הפגם בעריכת שימוע מאוחר, שחזקה שיקויים בכובד ראש, בלב פתוח ובנפש חפצה. אם יסבור מי שקיבל את ההחלטה על העמדה לדין, כי יש בטיעוני הנאשם במהלך השימוע כדי לשנות את ההחלטה, חזקה שיקבל החלטה עניינית לחזור בו מהאישום. בעניין זה, לא מצאתי להטיל דופי חסר יסוד ביושרתה של המאשימה.

12. מנגד, ביטול כתב האישום והגשתו מחדש במקרה בו תדחה בקשת הנאשם בשימוע לבטל את האישומים נגדו, תפגע הן באינטרס הציבורי של העמדת עבריינים לדין, זאת בשל העיכוב בניהול התיק מחמת הגשת כתב האישום מחדש, והן בנאשם עצמו - שהדבר עלול להסב לו מפח נפש.

13. אוסיף ואציין כי לצורך קבלת החלטה בדבר ביטול כתב האישום לא די בכך שנפל פגם בהחלטה על הגשת כתב האישום, אלא שהיה מצופה כי תישמענה טענות נוספות המצביעות על כך כי אילו היה הנאשם מממש את זכותו לשימוע בטרם הגשת כתב האישום, היה בקיום הליך השימוע כדי להניא את המאשימה מהגשת כתב האישום, אך הנאשם לא הציג כל טיעון מסוג זה והסתפק בטענה כללית ובלתי מנומקת בדבר הפרת זכות השימוע.

14. בנוסף לאמור לעיל, הפרת חובת היידוע נבעה מתקלה אדמיניסטרטיבית שמקורה בטעות אנוש. בהינתן חומרת העבירה המיוחסת לנאשם, והשלב המקדמי בו נמצא ההליך, טרם נמסרה תשובת הנאשם לאישום, לא מצאתי כי ייגרם לנאשם נזק מהותי בקיום השימוע בדיעבד.

אכיפה בררנית

15. בהתייחס לטענת הנאשם לאכיפה בררנית, כפי שעולה מטיעוני המאשימה, ההחלטה להגיש כתב אישום נגד הנאשם ולא נגד המתלונן התקבלה לאחר בחינת מארג הראיות בתיק. לשיטתה, על הדברים להתברר במהלך ניהול ההליך ושמיעת העדים. מקובלת עליי עמדת המאשימה. אמנם מדובר בטענה מקדמית, אך ברי, כי בשלב זה, טרם שמיעת העדים, לא ניתן להכריע בה, והטענה תוכרע במסגרת הכרעת הדין.

16. לאור האמור לעיל, דין טענות ההגנה להידחות ואין מקום להורות על ביטול כתב האישום. אני מורה למאשימה לקיים לנאשם שימוע בלב פתוח ובנפש חפצה, תוך 30 יום מהחלטתי זו.

המזכירות תמציא העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, כ"ב אדר תשפ"ג, 15 מרץ 2023, בהעדר
הצדדים.